

תלקיט ללימוד סנכרוני

גמרא מסכת סוכה

12 שנות לימוד

אנו רואים בקיום טוהר הבחינות משימה חינוכית, ערכית ומוסרית, שהמערכת כולה נקראת להיערך להצלחתה.

באחריות הנבחן/ הנבחנת לשמור על טוהר הבחינות בהתאם לכללים ולהנחיות בעל פה ובכתב על גבי שאלון הבחינה ועל ידי אחראי/ת הבחינה.

בהצלחה!

- כל הזכויות שמורות למשרד החינוך -

בהצלחה

בס"ד

מבנה התלקיט ומפתח הערכה:

8 יחידות בחינה

חלק א' – מבוא לתושב"ע

יחידה – 1 הכרת ספרות הקודש

יחידה – 2 התמצאות במבנה דף הגמרא

יחידה – 3 מושגים בגמרא

חלק ב' - סוגיות

יחידה - 4 פסולה - תקנתא

יחידה – 5 סוכה הגבוהה מעשרים אמה

יחידה – 6 מחלוקת חכמים ור' יהודה

יחידה – 7 מיעוט גובה הסוכה

יחידה – 8 מבחן מסכם

כל 8 החלקים בתלקיט הם חובה.

מפתח הערכה:

8 נקודות	יחידה 1-
8 נקודות	יחידה 2-
8 נקודות	יחידה 3-
14 נקודות	יחידה 4-
14 נקודות	יחידה 5-
14 נקודות	יחידה 6-
14 נקודות	יחידה 7-
20 נקודות	יחידה 8- מבחן מסכם
100 נקודות	סה"כ לכל חלקי התלקיט

מבוא לתושב"ע

יחידה 1

הכרת ספרות הקודש

1. א. גש לארון ספרים שבביתך **ורשום** שלוש מסכתות מכל אחד מששת סדרי המשנה?

- זרעים _____
- מועד _____
- נשים _____
- נוזקין _____
- קדשים _____
- טהרות _____

2. **סדר** את התקופות על פי הרצף הכרונולוגי ו**כתוב** שם של דמות או ספר שנכתב באותה

תקופה?

- ראשונים _____
- נביאים _____
- אמוראים _____
- אנשי כנסת הגדולה _____
- גאונים _____
- אחרונים _____
- תנאים _____

יחידה 2

התמצאות במבנה דף הגמרא

1. א. פתח גמרא מסכת סוכה דף ב' ע"א וכתוב את כל המדורים המובאים מסביב לגמרא?

הסבר למה מיועד אחד המדורים שכתבת בסעיף הקודם? (לא רש"י ותוספות)

ב. במשנה יש כמה דינים העוסקים בהכשר סוכה

כתוב באיזה חלק וסימן בשולחן ערוך נמצאים דינים אלו?

---

2. הסבר את המושגים הבאים:

א. תנן _____

ב. איתמר _____

ג. מיתיבי _____

ד. דילמא _____

ה. תיקו _____

ו. תיובתא _____

יחידה 3

מושגים בגמרא

דף ה ע"א – ע"ב

ותניא ר' יוסי אומר מעולם לא ירדה שכינה למטה ולא עלו משה ואליהו למרום שנאמר השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם ולא ירדה שכינה למטה והכתיב וירד ה' על הר סיני למעלה מעשרה טפחים והכתיב ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים למעלה מעשרה טפחים ולא עלו משה ואליהו למרום והכתיב ומשה עלה אל האלהים למטה מעשרה והכתיב ויעל אליהו בסערה השמים למטה מעשרה והכתיב מאחז פני כסא פרשז עליו עננו ואמר ר' תנחום מלמד שפירש שדי מזיו שכינתו ועננו עליו למטה מעשרה מכל מקום מאחז פני כסא כתיב אישתרבוני אישתרבב ליה כסא עד עשרה ונקט ביה בשלמא ארון תשעה דכתיב ועשו ארון עצי שטים אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קומתו אלא כפורת טפח מנלן דתני רבי חנינא כל הכלים שעשה משה נתנה בהן תורה מדת ארכן ומדת רחבן ומדת קומתן כפורת מדת ארכה ומדת רחבה נתנה מדת קומתה לא נתנה צא ולמד מפחות שבכלים שנאמר ועשית לו מסגרת טפח סביב מה להלן טפח אף כאן טפח ונילף מכלים גופייהו תפשת מרובה לא תפשת תפשת מועט תפשת ונילף מציץ דתניא אציץ דומה כמין טס של זהב ורחב ב' אצבעות ומוקף מאזן לאזן וכתוב עליו ב' שיטין יו"ד ה"א מלמעלה וקדש למ"ד מלמטה וא"ר אליעזר בר' יוסי אני ראיתיו ברומי וכתוב עליו קדש לה' בשיטה אחת דנין כלי מכלי ואין דנין כלי מתכשיט ונילף מזר דאמר מר זר משהו דנין כלי מכלי ואין דנין כלי מהכשר כלי אי הכי מסגרת נמי הכשר כלי הוא מסגרתו למטה היתה הניחא למאן דאמר מסגרתו למטה היתה אלא למאן דאמר מסגרתו למעלה היתה מאי איכא למימר האי הכשר כלי הוא אלא דנין דבר שנתנה בו תורה מדה מדבר שנתנה בו תורה מדה ואל יוכיחו ציץ וזר שלא נתנה בהן תורה מדה כלל רב הונא אמר מהכא על פני הכפורת קדמה ואין פנים פחות מטפח ואימא כאפי דבר יוכני תפשת מרובה לא תפשת תפשת מועט תפשת ואימא כאפי דציפרתא דזוטר טובא אמר רב אחא בר יעקב רב הונא פני פני גמר כתיב הכא אל פני הכפורת וכתוב התם מאת פני יצחק אביו

עיינ בקטע הגמרא המובא לפניך :

1. העתק את שמות התנאים המובאים בקטע זה?

---

2. העתק את שמות האמוראים המובא בקטע זה?

---

3. חפש בקטע זה מילת פתיחה למקור מדברי תנאים?

---

4. מצא מילת פתיחה לקושיא?

---

5. מצא מילת פתיחה לתרוץ ?

---

6. מצא אחד משלוש עשרה מידות שהתורה נדרשת בהם?

"מאי שנא גבי סוכה דתני פסולה, ומאי שנא גבי מבוי דתני תקנתא"

5. באר מה קשה לגמרא מכך שכתוב במשנה סוכה למעלה מעשרים אמה פסולה?

"סוכה דאורייתא - תני פסולה, מבוי דרבנן - תני תקנתא. ואיבעית אימא: בדאורייתא נמי תני תקנתא. מיהו, סוכה דנפישי מילתה - פסיק ותני פסולה, מבוי דלא נפיש מיליה - תני תקנתא".

6. הסבר את התירוץ הראשון של הגמרא על פי פירוש רש"י?

---

7. הסבר את התירוץ השני של הגמרא על פי פירוש רש"י?

---

8. האם בדין דאורייתא התנא כותב לשון תקנתא?

עיין בתוספות ד"ה סוכה

9. **"והא דלא פריך מאי שנא גבי הדס דתני פסולה ותקנתא" באר קושיית תוספות?**

---

10. כיצד מתרץ תוספות קושיא זו?

---

11. **" נר חנוכה שהניחה למעלה מעשרים אמה פסולה כסוכה וכמבוי"**

מה קשה על מימרא זו על פי מה שלמדת ?

---

12. **עיין בתוספות ד"ה דאורייתא והסבר את התירוץ השני של תוספות?**

---

2. **צטט** את הפסוקים שממנו למדו האמוראים את טעמם **והסבר כיצד?**

---

3. **הסבר בלשונך** מה הקשה אביי על ביאורו של ר' זירא?

---

4. **צטט והסבר** את תשובת ר' זירא על קושיית אביי?

---

5. **הסבר בלשונך** מה הקשה אביי על ביאורו של רבא?

---

6. **כיצד** רבא מסביר את החילוק בין סוכה שמחיצותיה ברזל, לסוכה הגבוהה מעשרים אמה?

מסורת הש"ס

א) [מסופר] רבי...
ב) [מסופר] רבי...
ג) [מסופר] רבי...
ד) [מסופר] רבי...
ה) [מסופר] רבי...
ו) [מסופר] רבי...
ז) [מסופר] רבי...
ח) [מסופר] רבי...
ט) [מסופר] רבי...
י) [מסופר] רבי...

הנהגות הב"ח

א) רש"י ד"ה...
ב) רש"י ד"ה...
ג) רש"י ד"ה...
ד) רש"י ד"ה...
ה) רש"י ד"ה...
ו) רש"י ד"ה...
ז) רש"י ד"ה...
ח) רש"י ד"ה...
ט) רש"י ד"ה...
י) רש"י ד"ה...

סוכה פרק ראשון סוכה

כרבי זירא לא אמרי. הא דלא קאמר משום קושיא דאביי מדקאמר על רבא משום דרבי זירא שני לאביי שפיר: **ובירן דרפנות מגיעות לסבך מישלש שלימא ביה עינא.** ולא דמי לגר חנוכה וקורת מצוי דלא חשיב היכר למעלה מעשרים כולוהו כרבה לא אמרי ההוא ידיעה לדורות היא כרבי זירא נמי לא אמרי ההוא לימות המשיח הוא דכתיב ור' זירא א"כ לימא קרא וחופה תהיה לצל יומם ומאי וסוכה תהיה לצל יומם שמעת מינה תרתי כרבא נמי לא אמרי משום קושיא דאביי כמאן אזלא

רבינו חננאל ב:

כרבי זירא לא אמרי. הא דלא קאמר משום קושיא דאביי מדקאמר על רבא משום דרבי זירא שני לאביי שפיר: **ובירן דרפנות מגיעות לסבך מישלש שלימא ביה עינא.** ולא דמי לגר חנוכה וקורת מצוי דלא חשיב היכר למעלה מעשרים אע"פ שהקורה על גבי כמליס דהתם קורה טפח לא שליט בה עינא כמו כסוכה דרחנה טונא: **י"ג בה** ויתר מארבע אמות אפילו למעלה מעשרים כשירה. לנסוף מסיק דרבי הונא סבר מלאשו רוכזו ושולחנו עד ד' אמות פליגי יותר מד' אמות כשרה ומינה וכי נכסיר כרחנה משהו יתר

7. **הסבר מדוע** כל אמורא אמר את טעמו ולא הסכים עם החולקים עליו?

יחידה 6 באיזה אופן נחלקו חכמים ור' יהודה

הנהרות הב"ח
(א) רש"י ד"ה כמאן ולא
כד"ס עם ד"ה לאשו
ויוט:

גליון הש"ס
גם אי"י מקשה בחילוי
הסבלת, ש"ן מרובין דף
לו ע"פ מדיה מיכל
ויש"ן כמאן סת"ן פ"ו:
שם מרובין הוא רמח"ב.
ש"ן יומא דף פב ע"פ
גמ"י ד"ה בן שמנה
וממ"ס שם היתה מחמת
למטה בעממא וק"ל וא"ן
למרי בטנ"י ור"ת קטן
ש"ל לאשו מרובין הוא
רמח"ב וא"י מרובין לא
אממא מ"ס וע"ד ור"י. ה"ל
לפי מרובין לא מרובין
א"י למה אמ"ס ומ"ס:
רוב"י ר"ה יש בה ור"י,
לפי חשבון ר"א לקשרים.
ע"י משנת מרובין ח"ל
סימן חס"ו:

כמאן. מהיך אמוראי דלעיל אולא הכן
כו': מחלוקת. דר' יהודה ורבנן:
משלט שלטא נה עינא. דרך דפנות
דלי טעמא משום ערפי הוא או משום
אל דפנות מניעות לסקך אמאי מודו
רבנן: ה"ג מחלוקת כמאן נה אלא
ארבע אמות על ארבע אמות אכל
יש נה יוסר כו': משום אל. דלי
משום משלט עינא נטפי מד' אמות
א פורתא"ו לא שלטא נה עינא: הכי
גרסינן מחלוקת כמאן מחלוקת אלא
כדי ראשו כו'. ואם תאמר קשיא דרב
אלריב אמוראי נינהו ואליבא דרב:
(א) כמאן דלא כהו. מהיך דלעיל
דמפרשי טעמא דעשרים אמות דלי
משום משלט עינא נטפי מד' אמות
מכדי ראשו ורובו ושלחנו (נמי) לא שלטא
ולא נמי ליכא ומחלוקת קבע נמי בעינא:
ראשו ורובו. דרך סעודתן בהסיכה
היתה על מנת ומסובין על כד שמאלס

לצל יומם שמעת מינה תרתי כרכא נמי
לא אמרי משום קושיא דאב"י כמאן אולא
הא דאמר ר' יאשיה אמר רב מחלוקת בשאין
דפנות מניעות לסכך אבל דפנות מניעות
לסכך אפילו למעלה מעשרים אמה כשרה
כמאן כרבה דאמר משום דלא שלטא בה עינא
וכיון דדפנות מניעות לסכך משלט שלטא
בה עינא כמאן אולא הא דאמר רב הונא
אמר רב מחלוקת בשאין בה אלא ארבע
אמות על ארבע אמות אבל יש בה יותר
מארבע אמות על ארבע אמות אפי' למעלה
מעשרים אמה כשרה כמאן כרבי זורא דאמר
משום צל הוא וכיון דרויחא איכא צל סוכה
כמאן אולא הא דאמר רב חנן בר רבה אמר
רב מחלוקת בשאינה מחזקת אלא כדי ראשו
ורובו ושולחנו אבל מחזקת יותר מכדי ראשו
ורובו ושולחנו אפי' למעלה מעשרים אמה
כשרה כמאן דלא כהו בשלמא דרבי יאשיה

ד' אמות פליגי יותר מד' אמות כשרה
ותימה וכי נקשר נחמה משהו יתר
מד' אמות אם היתה נכונה מעשרים
אפילו טובא הא ודאי אין כאן כל סוכה
וי"ל דלעולם נריך הכוונת לפי הגובה
לפי חשבון ד' אמות לעשרים אי נמי
פורמא אם היתה נחמה יותר מד'
אמות כדאשכחן בפרק יו"כ (יומא דף
פ:) גבי כותבת הגסה דמייחבא דעתא
דלמרינן כולי עלמא טובא עוג מלך
הכסן פורתא: כר"ב זורא דאמר
משום צל. אכל כרבה דאמר משום
מישלט עינא לא דלפילו נחמה טובא
לא שלטא נה עינא:
כמאן דלא כהו. ודברי רב חנן
בר רבה לריכה טעמא יש
מפרשי משום דהוה ליה לול של
מרגנולין כיון דנביהה וקטינה כולי
הניחו בלא דופי. כ"י

ש"ן בן ומר"ן לכן
אבותיהם משנה יציאת
מצרים. ור"י זורא סוכה
לימות המסיח הוא. כלומר
ישיבת ישראל בשלה בלי
פת, או אפילו במדבר
במקום שאין שם לא חרטה
ולא ע"ה. ואין חוששין
אלא לחמה או לחרט
ספר, וסוכה לצל ולמחמה
די, ולא נלמד כמות דין
סוכה של סוכה. והש"ן
ר' זורא אי הכי ליכתוב
חופה בלשון כיסוי, כלומר
דבר הסוכה והמסחור סן
השמש וכן המ"ל, אמאי
כתוב בלשון סוכה, ללמוד
כי גם סוכה של עצה
בעיניו זה היא בעצות.
(פרה) [פ"ב] גמי לא
אב"י משום קושיא דאב"י
כו'. הא דאמר ר' יאשיה
אמר רב מחלוקת תנא קמא
דמנ"י ור' יהודה, בשאין
דפנות מניעות לסכך, אלא
העבר דופן ו"ן טפחים או
יותר תחת הסכך והשאר
הניחו בלא דופי. כ"י

1. **סמן בקטע הנ"ל סימני פיסוק** (נקודה, פסיק, סימן שאלה : נקודתיים)

2. **באיזה מקרה חולקים תנא קמא ור' יהודה לפי רבי יאשיה?**

---

3. **הסבר מדוע שיטת רבי יאשיה היא כשיטת רבה?**

---

4. **באיזה מקרה חולקים תנא קמא ור' יהודה לפי רב הונא?**

---

5. **באיזה מקרה חולקים תנא קמא ור' יהודה לפי רב חנן בר רבה?**

---

6. **תאר סוכה אחת שגבוהה מעשרים אמה וכשרה אף לדעת תנא קמא, לדעת אחד האמוראים?**

---

7. **הסבר מדוע הסוכה שתיארת כשרה?**

יחידה 7

מיעוט גובה סוכה

חצר: יהיתה גבוהה מעשרים אמה ובא למעטה בכרים וכסתות לא הוי מיעוט

עין משפט נר מצוה

סוכה פרק ראשון סוכה

מסורת הש"ס

בר א מ"י פ"ד מהל' סוכה הל' יג טושי"ע ל"ח ט"י מל"ג פ"ד: כה ב מ"י שם וסמג עשין פ"ג וטושי"ע שם ומ"י פ"ד מהל' שו"ת מהל' ג: כו ג מ"י פ"ד מהל' סוכה הל' יג וסמג וטושי"ע שם ט"ף כ: כז ד מ"י פ"ה שם הל' סוכה טושי"ע שם ט"ף ט: כח ה מ"י פ"ד שם הל' יד וטושי"ע שם ט"ף ה: כט ו מ"י שם טושי"ע שם ט"ף ו: ל ז מ"י שם טושי"ע שם ט"ף ז: לא ח מ"י שם הל' טו טושי"ע שם ט"ף י:

ואע"ג דבטל'יהו במל'ה דעתו אצל כל אדם. לא דמי לארנקי דפי' חלון (שירובין דף ע"ג). דאיכא למאן דאמר דאפילו ארנקי מבטל איניש: ב"ר שמיאלאחו תבן או צרורות וביטלו במל'. כך היא הגירסא בכל הספרים כאן ובפרק חלון (שם דף ע"ג). דמיימי לה אממיתין דחריץ שבין שמי חזירות מלא קש או תבן מערבין שנים ואין מערבין אחד מלא עפר או מלא זרורות מערבין אחד ואין מערבין שנים והיא משנה במסכת אהל' פט"ו ולא כתב שם תבן אלא עפר או זרורות ומשום דמיימי לה הכא ועירובין אמרן טעו להגיה הספרים תבן במקום עפר ולא גרסינן נמי במסכת אהל' וביטלו בטל אלא טומאה בוקעת ועולה טומאה בוקעת ויורדת והיא היא דהא כהא מלא אלא שדך הש"ס לקצר משניות של סדר טהרות כשמציאם ואין [לומר] דרך דמיימי [הכא] כמיימא היא דאין לו להציא מן הכרימא כיון המשנה בית שמיאלאחו עפר או זרורות

ואע"ג דבטל'יהו במל'ה דעתו אצל כל אדם. לא דמי לארנקי דפי' חלון (שירובין דף ע"ג). דאיכא למאן דאמר דאפילו ארנקי מבטל איניש: ב"ר שמיאלאחו תבן או צרורות וביטלו במל'. כך היא הגירסא בכל הספרים כאן ובפרק חלון (שם דף ע"ג). דמיימי לה אממיתין דחריץ שבין שמי חזירות מלא קש או תבן מערבין שנים ואין מערבין אחד מלא עפר או מלא זרורות מערבין אחד ואין מערבין שנים והיא משנה במסכת אהל' פט"ו ולא כתב שם תבן אלא עפר או זרורות ומשום דמיימי לה הכא ועירובין אמרן טעו להגיה הספרים תבן במקום עפר ולא גרסינן נמי במסכת אהל' וביטלו בטל אלא טומאה בוקעת ועולה טומאה בוקעת ויורדת והיא היא דהא כהא מלא אלא שדך הש"ס לקצר משניות של סדר טהרות כשמציאם ואין [לומר] דרך דמיימי [הכא] כמיימא היא דאין לו להציא מן הכרימא כיון המשנה בית שמיאלאחו עפר או זרורות

ואע"ג דבטל'יהו במל'ה דעתו אצל כל אדם. לא דמי לארנקי דפי' חלון (שירובין דף ע"ג). דאיכא למאן דאמר דאפילו ארנקי מבטל איניש: ב"ר שמיאלאחו תבן או צרורות וביטלו במל'. כך היא הגירסא בכל הספרים כאן ובפרק חלון (שם דף ע"ג). דמיימי לה אממיתין דחריץ שבין שמי חזירות מלא קש או תבן מערבין שנים ואין מערבין אחד מלא עפר או מלא זרורות מערבין אחד ואין מערבין שנים והיא משנה במסכת אהל' פט"ו ולא כתב שם תבן אלא עפר או זרורות ומשום דמיימי לה הכא ועירובין אמרן טעו להגיה הספרים תבן במקום עפר ולא גרסינן נמי במסכת אהל' וביטלו בטל אלא טומאה בוקעת ועולה טומאה בוקעת ויורדת והיא היא דהא כהא מלא אלא שדך הש"ס לקצר משניות של סדר טהרות כשמציאם ואין [לומר] דרך דמיימי [הכא] כמיימא היא דאין לו להציא מן הכרימא כיון המשנה בית שמיאלאחו עפר או זרורות

ואע"ג דבטל'יהו במל'ה דעתו אצל כל אדם. לא דמי לארנקי דפי' חלון (שירובין דף ע"ג). דאיכא למאן דאמר דאפילו ארנקי מבטל איניש: ב"ר שמיאלאחו תבן או צרורות וביטלו במל'. כך היא הגירסא בכל הספרים כאן ובפרק חלון (שם דף ע"ג). דמיימי לה אממיתין דחריץ שבין שמי חזירות מלא קש או תבן מערבין שנים ואין מערבין אחד מלא עפר או מלא זרורות מערבין אחד ואין מערבין שנים והיא משנה במסכת אהל' פט"ו ולא כתב שם תבן אלא עפר או זרורות ומשום דמיימי לה הכא ועירובין אמרן טעו להגיה הספרים תבן במקום עפר ולא גרסינן נמי במסכת אהל' וביטלו בטל אלא טומאה בוקעת ועולה טומאה בוקעת ויורדת והיא היא דהא כהא מלא אלא שדך הש"ס לקצר משניות של סדר טהרות כשמציאם ואין [לומר] דרך דמיימי [הכא] כמיימא היא דאין לו להציא מן הכרימא כיון המשנה בית שמיאלאחו עפר או זרורות

"הייתה סוכתו גבוהה מעשרים אמה ובא למעטה":

1. מה הדין אם מיעט גובה הסוכה בכרים וכסתות, ומדוע?

---

2. מדוע לא מועיל ביטול בכרים וכסתות?

---

3. "מיעט גובה הסוכה בתבן":

א. באיזה אופן הסוכה כשרה?

ב. באיזה אופן היא פסולה?

ג. באיזה אופן יש מחלוקת?

בס"ד

4. "בית שמילאו תבן או צורות"

עיין ברש"י ד"ה בית שמילאו והסבר:

א. מה הנושא של משנה זו?

ב. מהי טומאה רצוצה ועד היכן מטמאה?

ג. מה המקור לדין זה?

"סוכה הגבוהה מעשרים אמה ו'הוצין' יורדים לתוך כ' אמה"

5. מה הדין בסוכה זו והסבר מדוע?

"סוכה הגבוהה מעשרה טפחים והוצין יורדים לתוך עשרה – סבר אביי למימר אם חמתם מרובה מצילתם כשרה"

6. הסבר מדוע אביי חשב לומר כך?

---

7. באר מה סובר רבא בסוכה זו?

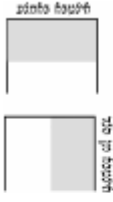

איצטבא ודופן עקומה

דופן נ' נקיים מן הגרמיים כיון
שיכול להכניס מן המעטה חוה לשון
המעטה בית שמילתו עפר או לזרות
ויטעו וכן כרי של מנאח ונל של
לזרות אפי' בעלו של עין אפילו
עומאה נלד הכלים עומאה נוקת
ועולה נוקעת ויודת פי' לפי שהם
מנוטעים והל דקאמך מנן וזין
עמיד לפטמו ועפר סתם מחלוקת
רבי יוסי ורבנן אפי' ג דכמתניתין
דלהלן לא איירי רבנן מידי נתנן
מ"כ"ש הוא דיעה ליה כיון דנעפר
לזרות מנכרי רבנן ציטול כ"ש
נתנן וכן פרק חנון (ס"ג ע"ג) קאמך
מאן מנא להלן רבי יוסי היא ופרך
זי רבי יוסי אפי'כא שמעין ליה בין
לזרות כיון אלוזרות פריך מטעמא
דפרשיה אפי' ג דלך קמי' נתנן
נמתין דאלתו והן דפשיעו' לן
הא דנתנן ויטעו' הו' משטא אפי'
לרבנן דייק לה מדקמי' נמתניין
דלהלן אפילו כרי של מנאח
דמהי ציטול כ"ש נתנן והל דקאמך
עפר סתם מחלוקת רבי יוסי ורבנן
הו' מתי למימר דנעפר וזין עמיד
אלא א"כ ציטול וזין עמיד לפטמו
לזו הייט ציטול כמנאח האל אלך
לזו הייט ציטול כמנאח האל אלך

הבית ללכותך ד"א פסולה היא פחות מבאן
כשרה מהו דתימא התם הוא רחויא לרופן
אבל הכא דלא חויא לרופן אימא לא קמ"ל
'היתה נבונה מוכ' אמה ובנה איצטבא
באמצעיתה אם יש משפת איצטבא ולרופן
ארבע אמות לכל רוח ורוח פסולה פחות
מארבע אמות כשרה מאי קא משמע לן
דאמרינן רופן עקומה היינו הך כדור דתימא
רופן עקומה מרובה אחת אמרינן אבל כל רוח
ורוח לא קא משמע לן 'היתה פחותה מו'
אם יש משפת חקק ולכותל ג' טפחים פסולה
פחות

מאוס ר' יוסי נקט עפר סתם דאפילו נכחם קנעני' ולא חש להאריך
לומר תנן ועפר שאין עמיד לפטו ועפר סתם מחלוקת:
והוציין יורדין בתוך ב'. וא"כ כשנלחנו מרובה מחמתו אמאי
כשרה הא' אי קלשה היו הוציין טענין כדאשכחן
בעירובין (דף ג.) גבי מקנת סבך בתוך כ' ומקנת סבך למעלה
דפסלין הסוכה דכי קלשה לה היו לה חמשה מרובה מלמלה
ועל כורחין פי' לפי שלא יוכל להתיקם הסבך בתוך עשרים
דמתנת קלישותו ינא הרות ויפזר אי יפול דלן לפרש אפילו
היה מתקיים ק' הוה ליה חמתו מרובה שזכה לא היו מכשיין
איך אמוראי דהתם כיון דלן נלמה מרובה אלך על ידי
סבך של מעלה מ"כ הוה ליה סבך פסול *מגזרף כדאי סבך
כשר ויש לומר דהכא יש לנו להכשיר יותר שיש רוב הוציין
וראויין הן להתיקם בקל ק' אם היה שם דבר הסומכת:
פחות

דקחם סוכה בת ג' פסולה ורבינו ירמיהו ורבינו יוחנן
פחה: על פני כולה. שנגיעין ב' ראשי האיצטבא לבי דפנות
הדפין ואיצטבא הוא כיון אגניס וטיע אם יש בה האיצטבא
שערי הכשר סוכה קטנה שבעה טפחים ומשהו דהייט ראשו
ורובו ושפתו: כשרה. כל הסוכה שיש לה ג' דפנות והיא הכשר
סוכה אפי' מן האיצטבא והאלה דמנין הללה מראש האיצטבא
ומעלה וממלא דופן אמצעי כולו כשר הדפנות הגדלים נרבה
האיצטבא הוכשרו בה הרי כלן סוכה קטנה כשרה ואמרינן לקמן
(דף י"ג) פסל היוצא מן הסוכה ידון כסוכה ומפרשין ליה אם יש
הכשר סוכה ביחד ועוד יש נכוכה משם והללה פסל הייט סבך
הכשרי בפסולת גורן ויקב שזוהו דרכן ליעשות ויולא מהכשר סוכה
שאין לו הכשר דפנות ידון כסוכה הלכך כל הסוכה כמות שהיא
גדולה כשרה: מן פסל. כגון אם גנה האיצטבא על פני אחד
מדפני הגדלים: אם יש משפת איצטבא ולכותל השני שהרחיקו
ממנו ד' אמות: פסולה. דלא הוכשרו האיצטבא זו אלך שתי דפנות
ל: פחות מו' אמות כשרה. שאף הוא הוכשר על ידי דק"ל (לפן דף י"ג)
דופן עד ארבע אמות חקר משהו וירואין סבך העליון המחובר לרופן הרחוק
כאילו הוא מן הדופן עצמו ועקוס עד כנגד שפת
האיצטבא. וכאן מורדין את גוהןן משפת האיצטבא ולמעלה ואף על פי
שמתחמין נמשך כלפי חוץ האילן ורלשו איש כלה
ע"כ זהו גובה הללה והרי נתמעט הללה מתחמין: גי' שפסח. גו
וגנין שלהם חלקים הן ושוין ולא משופעים ופחת
גנו כחמטו: וסו'ך. כסבך כשר על פי הפחת וממלא סבך הכשר מופלג
מן הדפנות לכל נד: פחות מארבע אמות כשרה.
שופני' הבית נעשין לה דפנות והתקרה פסולה המפסקת ביניהם
רואין אותה כאילו היא מן הדופן ועקס הדופן עד כאן וזין
כאן סבך פסול אלך דופן ומחובר לסבך כשר: פס' הוא. דלמר דופן
עקומה משום דדופן דידה חוי לדופן דלתי גבוה
מכשעור וזין גרין לעקמו אלך כדי לקרבו לסבך: אלך כהא דלא חוי
לדופן. ועקימותו משום דליפתחו למיחוי דופן הוא לא
חמר קא משמע לן: וחקק כה. גומא כחמט: כדי לפשילתו לעשרה.
כנגד הגומא וכאזנה גומא הכשר סוכה כדאריך ורואה:

"הייתה גבוהה מעשרים אמה ובנה בה איצטבא כנגד דופן אמצעי על פני כולה, ויש בה הכשר סוכה - כשרה"

1. הסבר מה הפרוש ויש בה הכשר סוכה?

2. האם מותר לשבת גם מחוץ לאיצטבא, ומדוע? (רש"י ד"ה כשרה)

בס"ד

3. בנה את האיציטבא מן הצד, באיזה אופן כשרה ובאיזה אופן פסולה הסבר מדוע?

---

4. בנה את האיציטבא באמצע הסוכה, באיזה אופן הסוכה כשרה, והסבר מדוע?

---

5. "מאי קא משמע לן דאמרינן דופן עקומה היינו הך"

באר את קושיית הגמרא?

---

6. מה התירוץ לקושיא זו?

יחידה 8

מבחן מסכם

1. מדוע לגבי קורה במבוי כתב התנא 'ימעט' ולגבי סוכה כתב התנא 'פסול'?

---

2. מדוע פסלו חכמים סוכה למעלה מעשרים, 1. לפי רבה. 2. לפי ר' זירא. 3. לפי רבא?

---

3. מה הקשתה הגמ' לר' זירא? ומה תירץ ר' זירא על כך?

---

4. סוכה בגובה 25 אמה, אורכה ורוחבה 5 אמות, האם כשרה או לא הסבר מדוע?

---

5. מה הראיה שהביא ר"י מסוכתה של הילני המלכה, והרי אשה פטורה מן הסוכה?

---

6. סוכה הגבוהה מעשרים אמה ומיעטה בתבן שאין עתיד לפנותו - מה הדין לפי רבנן?

בעפר סתם - מה הדין לפי ר"י?

---

7. מה הדין בסוכה של י' טפחים והוצין יורדים לתוך הסוכה? ומה הסיבה לפסוק כך?

---

8. בנה איצטבא כנגד דופן האמצעי (בצד הסוכה) מה הדין ומדוע?

---

9. מה חידשה הגמ' במקרה של בנה איצטבא באמצע הסוכה?
